

Додаток 1
до наказу державної установи
«УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ
ОСВІТИ»
від 29.11.2021
№ 161-аг

Критерії експертизи освітніх матеріалів для вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн»

Вебплатформа «Всеукраїнська школа онлайн» може містити як системні курси (далі Курси) так і несистемні (не створені як цілісні навчальні курси) освітні матеріали для усіх видів і рівнів освіти (дошкільної, шкільної, позашкільної) для учнів, педагогічних працівників, батьків тощо. Створюються за кошти Ініціаторів оприлюднення.

До платформи можуть додаватися системні курси, що відповідають Державним стандартам освіти, типовим освітнім та модельним навчальним програмам; курси, що реалізують авторські програми розробників курсів та є допоміжними до певної освітньої галузі або декількох галузей; курси, що реалізують програми освіти дорослих (педагогічних, науково-педагогічних працівників, батьків/піклувальників тощо) та інших освітніх матеріалів.

Відповідно до «Порядку наповнення вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн» освітніми матеріалами» (Додаток 1) передбачено такі види експертизи: **наукова, психологічна, педагогічна, антидискримінаційна**.

Критерії оцінювання матеріалів:

- Відповідність технічним вимогам (перевіряє Адміністратор).

Додаток 2.

- Відповідність якісним характеристикам (перевіряють Експертні установи/ експерти):
  - наукова експертиза;
  - педагогічна експертиза;
  - психологічна експертиза;
  - антидискримінаційна експертиза.

Наукова експертиза – визначає відповідність освітніх матеріалів сучасному рівню розвитку науки певної освітньої галузі. Оцінює зміст контенту щодо представленості ключових теорій, наукових ідей, понять, фактичного матеріалу, що відносяться до певної освітньої галузі відповідного рівня освіти. Здійснює аналіз щодо методів наукового пізнання, які обов'язкові для вивчення на даному рівні освіти; відсутності недостовірних фактів. Визначає, чи містять освітні матеріали фактаж про досягнення сучасної науки, техніки, технологій у відповідній предметній області; освітні матеріали розроблені на основі наукових підходів та реальних досліджень, які можна перевірити, не містять фактологічних помилок. Використані джерела містять науково обґрунтовані та підтвердженні факти, принципи, закономірності тощо.

Критерії оцінювання
Науковість змісту, використання загальноприйнятої наукової термінології
Логічність та послідовність розгортання змісту навчального матеріалу
Відсутність фактологічних помилок, недостовірних даних та фактів
Наявність у змісті відомостей про досягнення сучасної науки, техніки, технологій, дотичних для відповідної освітньої галузі
Забезпечення формування наукового світогляду на основі вивчення закономірностей розвитку об'єктивного світу

Педагогічна експертиза встановлює відповідність освітніх матеріалів:

- обсягу, структури, методів викладу змісту Державним стандартам освіти, навчальним, модельним програмам;
- логічності та послідовності викладу навчального контенту;
- методичному апарату, який забезпечує ефективне оволодіння здобувачами освіти прийомами відбору, аналізу і синтезу інформації на певну тему, розвитку критичного мислення;
- дидактичним принципам, практико-орієнтованим підходам, діяльнісній складовій, розвитку самостійності в освітній діяльності; дидактичним засобам мотивації освітньої діяльності, засобам контролю, самоконтролю; ефективності засобів, спрямованих на оволодіння здобувачів освіти ключовими і предметними компетентностями;
- мовним нормам.

Критерії оцінювання
Відповідність змісту матеріалів Державним освітнім стандартам, освітнім та модельним навчальним програмам (для Курсів, що пропонуються для навчання здобувачів повної загальної середньої освіти)
Системність і наочність викладу навчальної інформації
Використання сучасних педагогічних підходів, технологій навчання до розкриття змісту освітніх матеріалів
Доступність розкриття змісту освітніх матеріалів
Реалізація принципу зв'язку навчання з життям
Методична доцільність

Психологічна експертиза – встановлення відповідності обсягу, змісту, структури освітніх матеріалів віковим психологічним особливостям і рівню когнітивного розвитку (сприймання, пам'ять, мислення, мотивація тощо), дидактичного принципу доступності, розвивальних можливостей.

Критерії оцінювання
Відповідність змістового наповнення (за обсягом, складністю) віковим, психологічним особливостям, пізнавальним потребам та можливостям
Наявність мотиваційних елементів як засобу активізації сприйняття навчального матеріалу
Наявність елементів, що сприяють розвитку рефлексії і саморефлексії
Розвиток системного та критичного мислення
Сприяння розвитку соціально-емоційного інтелекту

Антидискримінаційна експертиза – аналіз освітніх матеріалів (як текстових так і візуальних) щодо інформації, яка поширює дискримінаційні обмеження, ситуації «за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущенними (далі – певні ознаки), зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними»;

Аналіз освітніх матеріалів щодо непрямої дискримінації – «ситуації, за якої внаслідок реалізації чи застосування формально нейтральних правових норм, критеріїв оцінки, правил, вимог чи практики для особи та/або групи осіб за їх певними ознаками виникають менш сприятливі умови або становище порівняно з іншими особами та/або групами осіб, крім випадків, коли їх реалізація чи застосування має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними». Відповідність принципам Універсального дизайну (інклузії) (за можливістю).

Відсутність матеріалів, що пропагують чи виправдовують насильство або переносять відповідальність за насильство на людей, які від нього постраждали.

Критерії оцінювання
Відсутність ознак дискримінації у будь яких формах
Недискримінаційна й гендерочутлива мова
Відсутність представлення осіб у, переважно, стереотипних ролях, зумовлених певними ознаками
Відсутність сегрегації й поляризації за певними ознаками
Пропорційність представленості осіб за максимально можливою кількістю певних ознак